

Razkritje informacij o izrečenem ukrepu nadzora kreditni instituciji z dne 17. 2. 2023

Informacije o kršitelju	
Naziv in sedež pravne osebe	Hranilnica Lon, d. d. Žanova ulica 3, 4000 Kranj matična številka: 5624908000 (v nadaljevanju: hranilnica)
Informacije o kršitvi	
Opis okoliščin in ravnanj, ki pomenijo kršitev ZBan-3 ali Uredbe (EU) št. 575/2013	Na podlagi opravljenega pregleda so bile ugotovljene kršitve ZBan-3 (podrobneje navedeno v izreku odredbe spodaj), zato je Banka Slovenije hranilnici izdala Odredbo za odpravo kršitev z dodatnim ukrepom z ref. oznako PBH-24.50-003/22-003 z dne 17. 2. 2023.
Narava ugotovljenih kršitev	Kršitve s področja upravljanja kreditnega tveganja.
<p>1. Hranilnica Lon, d. d., Žanova ulica 3, 4000 Kranj, matična številka: 5624908000 (v nadaljevanju: hranilnica), krši drugi odstavek 167. člena Zakona o bančništvu (v nadaljevanju: ZBan-3) v povezavi z 79., 80. in 81. odstavkom Smernic o odobravanju in spremljanju kreditov EBA/GL/2020/06, ker ne zagotavlja ustreznih kadrovske vire v Diviziji upravljanja tveganj (v nadaljevanju: DUT) za učinkovito in celostno obravnavanje in upravljanje kreditnega tveganja v procesu odobravanja kreditov, odločanja o kreditih, spremljanja kreditov ter spremljanja in prevrednotenja zavarovanj z nepremičninami, saj:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaposleni v DUT ne izkazujejo ustrezne ravni izkušenj in znanj s področja delovanja bonitetnih sistemov in metodologij oblikovanja skupinskih slabitev ter ne zagotavljajo pravilnega rednega letnega osveževanja bonitetnih ocen komitentov in rednega ocenjevanja posamičnih slabitev; – hranilnica naloge ocenjevanja vrednosti premoženja zagotavlja prek oseb, ki nimajo ustreznega znanja in izkušenj ter so hkrati vključene v proces odobravanja kreditov in sodelujejo pri procesu prevrednotenja zavarovanj in – hranilnica tudi ni izvedla internega izobraževanja ob uvedbi Smernic EBA/GL/2020/06 za vse zaposlene, ki sodelujejo v kreditnem procesu. <p>Hranilnica mora za odpravo kršitev zagotoviti ustrezne kadrovske vire in okrepiti vlogo DUT v kreditnem procesu na način, da bo ta zagotavljal ustrezno upravljanje kreditnega tveganja v postopku odobravanja, odločanja in spremljanja kreditov, spremljanja in prevrednotenja zavarovanj z nepremičninami, ter redno letno osveževanje bonitetnih ocen komitentov in ocenjevanje posamičnih slabitev. Hranilnica mora zagotoviti ustrezno raven izkušenj, znanja, spretnosti in kompetenc zaposlenih, ki sodelujejo pri odobravanju kreditov, za kar mora hranilnica urediti pogosto in ustrezno usposabljanje zaposlenih.</p> <p>2. Hranilnica krši prvi odstavek 172. člena ZBan-3 v povezavi s četrtem odstavkom 4. člena Sklepa o upravljanju kreditnega tveganja, ker ne uporablja primernih in natančno opredeljenih meril za odločanje o odobritvi kredita, saj:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ne uresničuje internih politik, strategij in pogojev odobravanja kreditov (kar je bilo ugotovljeno pri 33 kreditih od skupaj 42 pregledanih kreditov ter pomeni, da 78,6 % vzorca odstopa od predpisanih pogojev); – vseh odstopanj od pogojev kreditiranja ne dokumentira, utemelji in ne vodi v evidenci, kot to določa Politika upravljanja kreditnega tveganja (DUT/332/2021/3.0).	

Hranilnica mora zagotavljati in uresničevati skladnost z zahtevami 4. člena Sklepa o upravljanju kreditnega tveganja ter za odpravo ugotovljenih kršitev vzpostaviti pravila in postopke, iz katerih bo jasno izhajalo, da se kreditiranje, ki ni v skladu s politiko in predpisanimi pogoji, lahko predlaga le v izjemnih primerih. Tovrstna kreditiranja mora dokumentirati, utemeljiti ter zagotoviti spremljanje okoliščin in pogojev ob njihovi odobritvi.

3. Hranilnica krši drugi odstavek v povezavi s prvim odstavkom 172. člena ZBan-3, drugim odstavkom 5. člena Sklepa o upravljanju kreditnega tveganja ter 122. in 145. odstavkom Smernic EBA/GL/2020/06, saj ne uporablja dosledno opredeljenih meril za odločanje o odobritvi kreditov, kulturi prevzemanja tveganj in lastni nagnjenosti k prevzemanju tveganj, s tem, ko:
- uporablja revolving kredit v nasprotju z njegovimi značilnostmi in namenom;
  - presoja kreditne sposobnosti fizičnih oseb v nasprotju z opredeljenimi merili;
  - odobri kredit in omogoči njegovo črpanje še pred ureditvijo zavarovanj;
  - odobri kredit brez lastne udeležbe kreditojemalca;
  - odobri kredit z visokim zneskom glede na obseg in finančne zmožnosti kreditodajalca;
  - odobri kredit, pri čemer vsi pogoji za uspešno izvedbo financirane investicije ob odobritvi kredita niso izpolnjeni.

Hranilnica mora vzpostaviti in dosledno uporabljati primerna in natančno opredeljena merila za odločanje o odobritvi kreditov glede na lastno kulturo prevzemanja tveganja in nagnjenosti k prevzemanju tveganj, kot izhaja iz drugega odstavka 5. člena Sklepa o upravljanju kreditnega tveganja ter se uskladiti s 122. in 145. odstavkom Smernic EBA/GL/2020/06.

4. Hranilnica krši tretji odstavek 173. člena ZBan-3, ker ne zagotavlja spremljanja poslovanja osebe in kakovosti zavarovanja terjatev hranilnice ves čas trajanja izpostavljenosti, in sicer:
- a. v povezavi z 258. odstavkom Smernic EBA/GL/2020/06 s tem, ko proces in pogostost pregledovanja kreditojemalcev nista prilagojena vrsti in profilu tveganosti kreditojemalca ter vrsti, velikosti in kompleksnosti kreditnega posla ter sorazmerna z njimi, kot tudi nista navedena v ustreznih politikah in postopkih (na pregledanem vzorcu strank ugotovljeno pri komitentu ID 81456);
  - b. v povezavi s 16. členom Sklepa o upravljanju kreditnega tveganja s tem, ko v postopku odobritve in spremljave kreditov neustrezno dodeljuje bonitetne ocene v primeru posebnih vrst financiranja, vključujoč financiranje novoustanovljenih projektnih družb (SPV), ter ne upošteva vseh pomembnih in ažurnih informacij pri razvrščanju komitentov (na pregledanem vzorcu strank ugotovljeno pri komitentu ID 80594);
  - c. v povezavi s prvim odstavkom 178. člena Uredbe CRR, saj zaradi neredne spremljave ne zazna primerov, pri katerih nastopi dogodek neplačila in pri katerih obstaja majhna možnost, da bo dolжник poravnal svoje kreditne obveznosti, ne da bi institucija za poplačilo uporabila ukrepe, kot je unovčenje zavarovanja (na pregledanem vzorcu strank ugotovljeno pri komitentu ID 79123);
  - d. v povezavi s 7. alinejo četrtega odstavka 12. člena in prvim odstavkom 16. člena Sklepa o upravljanju kreditnega tveganja ter v povezavi s 34. in 58. odstavkom Smernic EBA/GL/2017/06 s tem ko:

- postopek ocenjevanja posamičnih slabitev izvaja neredno (manj kot enkrat letno), pri čemer se pri izračunu posamičnih slabitev ne upoštevajo vse ažurne informacije, podatek o vrednosti zavarovanj pa v primerih, ko je eno zavarovanje uporabljeno za več kreditnih izpostavljenosti, ni pravilno uporabljen pri projekciji denarnih tokov,
- ni zagotovila, da se dejavniki, ki vplivajo na spremembe kreditnega tveganja in ocene pričakovanih izgub, najmanj enkrat letno in celovito opredelijo (pričakovane izgube ne vključujejo vseh vplivov na spremembo tveganja – zavarovanja, zamude),
- pri oceni ustreznosti popravkov vrednosti ne upošteva relevantnih makroekonomskih dejavnikov (rast BDP, stopnja brezposelnosti, indeks cen nepremičnin) in pričakanj na datum poročanja, ki lahko vplivajo na poplačilo iz preostalih denarnih tokov v življenjski dobi skupne izpostavljenosti iz naslova kreditov ali posamezne izpostavljenosti iz naslova kreditov.

Hranilnica mora komitenta ID 79123 prerazvrstiti v Skupino 3 in ponovno oceniti vrednost zavarovanja ter oblikovati posamične slabitve.

Hranilnica mora komitenta ID 80594 prerazvrstiti v Skupino 2 in ponovno oblikovati skupinske slabitve v skladu z bonitetno oceno ter vrednostjo zavarovanja.

Hranilnica mora komitenta ID 81456 prerazvrstiti v Skupino 2 in ponovno oblikovati skupinske slabitve v skladu z bonitetno oceno ter vrednostjo zavarovanja.

Za vse tri zgoraj navedene komitente mora hranilnica Banki Slovenije predložiti dokazilo, da je zahteve izpolnila po stanju na dan 31. 3. 2023.

Hranilnica mora za odpravo ugotovljenih kršitev vzpostaviti skladnost s 7. alinejo četrtega odstavka 12. člena in prvim odstavkom 16. člena Sklepa o upravljanju kreditnega tveganja ter zagotoviti učinkovit sistem za spremljavo kreditov, ki mora spremljati primernost višine oblikovanih popravkov vrednosti in rezervacij, pri čemer mora vzpostaviti postopke, mehanizme in kriterije za pridobivanje vseh ustreznih, trenutno razpoložljivih ter ažurnih kvantitativnih in kvalitativnih informacij o dolžniku in izpostavljenosti, ki so ustrezni za kreditne procese in bonitetne sisteme. Hranilnica mora pri izračunu posamičnih slabitev upoštevati ažurne informacije, ki jih morajo uporabniki ob njihovi spremembi posodobiti, aplikativno podporo pa morajo uporabniki razumeti. Hranilnica mora podatek o vrednosti zavarovanj pravilno uporabiti pri projekciji denarnih tokov, če se zavarovanje uporablja za več kreditnih izpostavljenosti, s čimer se bo uskladila z zahtevami 34. in 58. odstavka Smernic EBA/GL/2017/06.

5. Hranilnica krši prvi v povezavi z drugim in peti odstavek 170. člena ZBan-3 v povezavi s 169. členom ZBan-3, in sicer s tem, ko z osebami, ki imajo položaj osebe v posebnem razmerju s hranilnico, sklepa pravne posle po pogojih, ki so ugodnejši od tistih, ki jih hranilnica v istem obdobju običajno sklepa z drugimi osebami ter pri tem ne navede objektivno utemeljenih razlogov in o tem ne obvesti Banke Slovenije, kar je bilo ugotovljeno pri komitentih z oznako ID 79123 in ID 77346.

Hranilnica mora za namen sklepanja pravnih poslov z osebami v posebnem razmerju posodobiti in dosledno izvajati interne pravilnike v skladu s 169. in 170. členom ZBan-3. Hranilnica mora Banko Slovenije o sklenitvi poslov iz drugega odstavka 170. člena obveščati dosledno, celovito in

pravočasno, to je v roku petih delovnih dni od sklenitve posla.

6. Hranilnica mora v skladu z drugo alinejo 6. točke drugega odstavka 280. člena ZBan-3 v povezavi s prvim odstavkom 347. člena ZBan-3 z dnem vročitve te odredbe z dodatnim ukrepom prenehati sklepati posle z osebami v posebnem razmerju s hranilnico, kot so določene v drugem odstavku 169. člena ZBan-3.
7. Uprava hranilnice mora Banki Slovenije najpozneje do 31. 3. 2023 predložiti podroben akcijski načrt, v katerem bo podala ukrepe za odpravo kršitev iz točk 1–5 te odredbe in jih terminsko opredelila. Prav tako mora do istega datuma sporočiti ime odgovornega člana uprave in ime odgovornih oseb, določenih v skladu z interno organizacijo hranilnice, ki bodo zadolženi za izvršitev posameznih aktivnosti za odpravo kršitev ter za pripravo in izvajanje načrta ukrepov iz te odredbe. Hranilnica mora kršitve iz točk 1–5 odpraviti najpozneje do 31. 8. 2023 ter Banki Slovenije najpozneje do 15. 9. 2023 dostaviti poročilo ter priložiti listine in druge dokaze, iz katerih izhaja, da so bile kršitve odpravljene. Hranilnica mora poročilu priložiti dokumentacijo, iz katere izhaja, da od dne vročitve te odredbe z dodatnim ukrepom ni sklepala pravnih poslov iz točke 6 te odredbe. Hranilnica ne sme sklepati pravnih poslov iz točke 6 te odredbe do prejema ugotovitvene odločbe, da so kršitve iz te odredbe z dodatnim ukrepom odpravljene.
8. Na spletnih straneh Banke Slovenije bodo v skladu s 310. členom ZBan-3 po dokončnosti tega postopka javno objavljene informacije v zvezi s tem ukrepom nadzora, in sicer:
  1. o kršitelju (naziv in sedež pravne osebe);
  2. o kršitvi:
    - opis okoliščin in ravnanj, ki pomenijo kršitev ZBan-3 ali Uredbe 575/2013/EU,
    - naravo ugotovljenih kršitev;
  3. izrek odločbe, s katero se postopek konča;
  4. informacija o tem, ali je zoper odločbo začel postopek sodnega varstva v skladu ZBan-3.

Informacije o tem, ali je zoper odredbo za odpravo kršitev začel postopek sodnega varstva v skladu z ZBan-3

Zoper Odredbo za odpravo kršitev z dodatnim ukrepom hranilnica ni vložila ugovora pri Banki Slovenije.

Informacije o morebitni odpravi kršitve ali izvedbi odrejenega ukrepa

Kreditna institucija je kršitve odpravila v postavljenem roku. Dne 5. 12. 2023 je Banka Slovenije izdala odločbo o ugotovitvi, da so bile kršitve odpravljene.